

ارزیابی و مقایسه مقاومت نسبی ارقام تجاری منتخب بادام نسبت به بیماری لکه آجری (*Polystigma amygdalinum*) در استان چهارمحال و بختیاری

حیدریان، احمد و حسین مرادی

مرکز تحقیقات کشاورزی اصفهان و مرکز تحقیقات کشاورزی چهارمحال و بختیاری

نظر به اهمیت بیماری لکه آجری (*Polystigma amygdalinum* (Sacc) Cannon sp. (new) در ضعف و زوال درختان بادام و جهت مشخص نمودن میزان مقاومت نسبی ارقام تجاری، نهال ۲ ساله تعداد ۲۰ رقم بادام (پایه هسته تلخ) در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با ۲ تکرار در ایستگاه چهار تخته شهرکرد مورد بررسی قرار گرفت، هر بلوک شامل ۲۰ تیمار بود و در هر کرت ۲ نهال از هر رقم به فواصل $2 \times 1/5$ متر کشت گردید. ماه کوبی با استفاده از برگ‌های با شدت متفاوت آلودگی که قبل از خزان درختان از مناطق آلوده استان چهارمحال و بختیاری جمع‌آوری شده بود، انجام گردید. برای تشکیل اندام جنسی قارچ عامل بیماری، حدوداً ۲۰۰ برگ آلوده در عمق ۵ سانتی‌متری در دو نقطه به فاصله ۲۰ سانتی‌متری طوقه هر نهال، زیر خاک قرار داده شدند. در فصل بهار قبل از ظهور برگ‌ها، کل نمونه‌ها از زیر خاک خارج شدند و در صورت عدم بارندگی، به منظور تامین رطوبت لازم برای آزادسازی آسکوسپورها و ایجاد آلودگی، از زمان ظهور برگ‌ها تا سفت شدن کامل سطح برگ، هر روز کل نهال‌های مورد ارزیابی، به مدت $1-0/5$ ساعت آبیاری بارانی شدند. نمونه برداری جهت ارزیابی در زمانی که اندازه لکه‌ها به حداکثر توسعه رسیدند، انجام شد. ارزیابی مقاومت از دو نظر شدت و درصد آلودگی برگ‌ها از نهال‌های تیمار شده و ۳ نمونه بادام (مامایی، سفید و توده محلی) در ۳ منطقه مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین ارقام مورد بررسی از نظر مقاومت به بیماری لکه آجری تفاوت معنی‌دار وجود دارد و بیشترین مقاومت در ارقام فرانسس، شکوفه، ۱۲ شاهرود و ۶ شاهرود مشاهده می‌گردد در حالیکه رقم‌های امامیه ۱، ۱۶ شاهرود، ۷ شاهرود و ۱۹ شاهرود حساس‌ترین بودند. بررسی منطقه‌ای نیز نشان داد که رقم مامایی حساس‌ترین، سفید مقاومترین و توده محلی بینابین این دو رقم قرار دارد.